

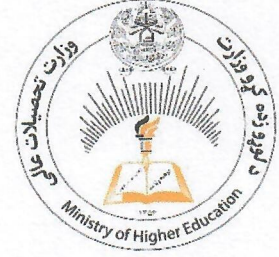
افغانستان اسلامي امارت

وزارت تحصیلات عالی

پوهنتون فراه

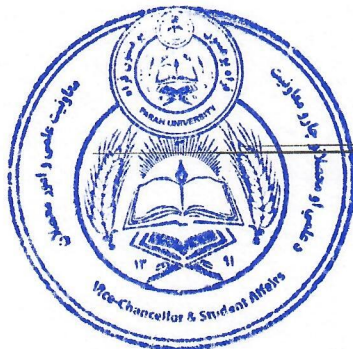
معاونیت علمی و امور محصلان

کمیته ارتقاء کیفیت

پالیسی حقوقی، نمایندگی و مشارکت محصلان

تاریخ: خزان ۱۴۴۷

فصل اول: احکام عمومی

مقدمه و دلایل تدوین پالیسی

پوهنتون به عنوان نهاد علمی، فرهنگی و اجتماعی نقش اساسی در تربیت نیروی انسانی متخصص و متعهد در جامعه دارد. محصلان به عنوان محور اصلی این نهاد، نه تنها دریافت کنندگان دانش، بلکه صاحبان اندیشه، ابتکار و تغییر به شمار می‌روند. از این رو، حمایت از حقوق اساسی محصلان و فراهم سازی زمینه‌های مشارکت مؤثر آنان در امور علمی، فرهنگی، بر اساس قوانین و پالیسی‌های نظام اسلامی افغانستان از مهم‌ترین مسئولیت‌های رهبری پوهنتون فراه محسوب می‌گردد.

پالیسی حاضر با هدف تنظیم، حمایت و ترویج حقوق مشروع و قانونی محصلان و تقویت نقش آنان در بهبود فعالیت‌های پوهنتون تدوین گردیده است. این سند در پی آن است تا با تعریف چارچوب‌های روشن برای نمایندگی، مشارکت و دادخواهی محصلان، زمینه ایجاد فضای سالم، شفاف و پاسخ‌گو را در محیط‌های تحصیلی بر اساس قوانین و پالیسی‌های نظام اسلامی فراهم سازد. از آن جا که حضور فعال محصلان در عرصه‌های پوهنتونی موجب ارتقای کیفیت آموزشی، تحکیم روابط انسانی و افزایش حس مسئولیت‌پذیری و تعلق به پوهنتون می‌گردد، تدوین چنین پالیسی‌ای ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است. این پالیسی به عنوان بخشی از نظام مدیریت پوهنتون، بر اصول عدالت، برابری، شفافیت و احترام متقابل استوار بوده و می‌کوشد تا از طریق نهادینه سازی فرهنگ مشارکت، به توسعه پایدار محیط‌های علمی و تقویت اعتماد میان محصلان و اداره پوهنتون کمک نماید.

اهداف پالیسی حقوق، نمایندگی و مشارکت محصلان

پالیسی حاضر با درک اهمیت جایگاه محصلان در ساختار پوهنتون و نقش محوری آنان در پیشبرد اهداف علمی، آموزشی، فرهنگی و ورزشی به منظور تأمین محیط سالم، پویا و عادلانه برای رشد علمی و اجتماعی آنان تدوین گردیده است. اهداف اساسی این پالیسی عبارت‌اند از:

۱- تضمین و حمایت از حقوق اساسی محصلان

به منظور تقویت نقش محصلان در ساختار علمی و اجتماعی پوهنتون فراه و فراهم سازی زمینه‌ی مشارکت فعال آنان در ارزیابی‌های اصلاحی و فعالیت‌های اکادمیک، این پالیسی طراحی گردیده است. پالیسی حاضر تلاش دارد تا ضمن احترام به جایگاه محصلان، حقوق آنان را در تمام عرصه‌های دینی، آموزشی، فرهنگی و اجتماعی بر اساس اصول نظام اسلامی حاکم تضمین و حمایت نماید. در همین راستا با تأکید بر ارزش‌های عدالت، برابری، شفافیت و مسئولیت‌پذیری به شرح زیر تعیین می‌گردد:

۱. دسترسی برابر به آموزش؛
۲. عدالت در ارزیابی و نمره‌دهی؛
۳. محیط آموزشی سالم و امن؛
۴. آزادی بیان علمی و فکری در چارچوب قوانین نظام اسلامی؛
۵. حق اعتراض معقول و مستند به نتایج امتحانات یا رفتار استادان و مسئولین؛
۶. دریافت حمایت روانی، مشاوره‌ای و تحصیلی؛
۷. پیشگیری از تبعیض زبانی، قومی یا نژادی؛
۸. دسترسی به منابع آموزشی و تکنالوژیکی پوهنتون بر اساس اصول موجود؛

۹. حفظ حریم خصوصی محصلان؛
 ۱۰. شفافیت در اجراء قوانین و مقررات پوهنتونی به طور عادلانه؛
 ۱۱. رسیدگی عادلانه به شکایات محصلان و نظرخواهی مستقیم از محصلان برای درک مشکلات و نیازها؛
 ۱۲. آگاهسازی محصلان از طریق بروشورها، سمینارها و جلسات و برنامه‌های اصلاحی و مسلکی؛
 ۱۳. مطالعه اسناد ملی، مانند قوانین وزارت تحصیلات عالی احکام و فرامین و پالیسی‌های نظام اسلامی افغانستان؛
 ۱۴. ایجاد نهادهای حمایتی در پوهنتون‌ها مثل کمیته محصلان در سطح پوهنتون و پوهنچی‌ها؛
 ۱۵. اشتراک عادلانه محصلان در برنامه‌های علمی، دینی، فرهنگی، ورزشی و اجتماعی.
 شناسایی این موارد نه تنها بخشی از تضمین حقوق محصلان است، بلکه پیش‌زمینه تحقق عدالت آموزشی و فرهنگ اسلامی در محیط پوهنتون نیز محسوب می‌شود.

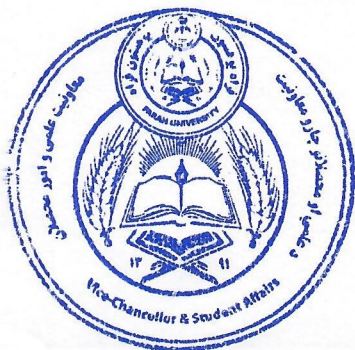
- ۲- ترویج فرهنگ مشارکت و هم‌سویی در تصمیم‌گیری‌ها و ارزیابی‌ها
 فراهم‌سازی زمینه‌های قانونی و اداری برای حضور مؤثر نمایندگان محصلان در برخی کمیته‌های (مانند کمیته محصلان، کمیته امور سرسبزی، فرهنگی و ورزشی) مربوطه پوهنتون به هدف تقویت روحیه همکاری و اعتماد متقابل.
- ۳- افزایش شفافیت و پاسخ‌گویی در تعاملات پوهنتونی
 استفاده از طرزالعمل‌های موجود (میکانیزم رسیدگی به شکایات و پیشنهادات محصلان) برای طرح، پیگیری و رسیدگی به شکایات، پیشنهادها و خواست‌های محصلان به گونه عادلانه و مؤثر.
- ۴- توانمندسازی محصلان در عرصه‌های رهبری و مدیریت
 تقویت مهارت‌های رهبری، مسئولیت‌پذیری و کار گروهی از طریق فعالیت‌های کمیته‌های محصلان، برنامه‌های ورزشی، اخلاقی، اصلاحی و داوطلبانه.
- ۵- تحکیم ارزش‌های اخلاقی، احترام متقابل و هم‌زیستی سالم
 نهادینه‌سازی روحیه تفاهم، مدارا، احترام به مقررات نظام اسلامی و رعایت حقوق دیگران در محیط پوهنتون.
- ۶- ایجاد سیستم پایدار نظارت و بهبود مستمر در امور محصلان
 استقرار ساختارهایی برای ارزیابی دوام‌دار وضعیت حقوق و مشارکت محصلان و بازنگری دوره‌ای در پالیسی‌های و میکانیزم‌های پوهنتون فراه براساس نیاز

دامنه تطبیق

این پالیسی در تمامی بخش‌ها و واحدهای پوهنتون فراه نافذ بوده و بر کلیه محصلان که در برنامه‌های تحصیلی شامل اند، تطبیق می‌گردد. همچنان، تمام مقامات علمی، اداری و کارمندان ذی‌ربط پوهنتون مکلف‌اند در تطبیق مؤثر مفاد این پالیسی همکاری لازم را به عمل آورند.

دامنه تطبیق این پالیسی شامل موارد ذیل می‌گردد:

- ۱- محصلان پوهنتون
 تمامی محصلان مقطع لیسانس بدون در نظر گرفتن پوهنچی، رشته یا نوع برنامه علمی، مشمول این پالیسی می‌باشند.

۲- اداره و رهبری پوهنتون

ریاست پوهنتون، معاونیت علمی و امور محصلان و معاونیت مالی و اداری، پوهنځی‌ها، آمریت‌ها دیپارتمنت و سایر بخش‌های مربوطه، مسئول اجرای این پالیسی در چارچوب صلاحیت‌های خود و بر اساس احکام، فرامین، طرزالعمل‌ها و مقررات نظام اسلامی افغانستان هستند.

۳- اساتید و کارمندان اداری

تمام اعضای کادر علمی و اداری که در تعامل مستقیم با محصلان قرار دارند، موظف‌اند حقوق محصلان را رعایت نموده و زمینه مشارکت سالم آنان را در امور علمی، فرهنگی و اجتماعی فراهم سازند.

۴- کمیته محصلان و کمیته‌های فرهنگی و ورزشی محصلان

کمیته محصلان، کمیته فرهنگی و ورزشی و نمایندگان صنوف مکلف‌اند فعالیت‌های خود را مطابق اصول، احکام این پالیسی تنظیم و اجراء نمایند.

این پالیسی در تمام محیط‌های علمی و اداری پوهنتون از جمله درسی، فرهنگی، تحقیقی و اجتماعی قابل تطبیق بوده و مرجع نهایی تفسیر و نظارت بر اجرای آن از جانب ریاست پوهنتون از طریق معاونیت علمی و امور محصلان و کمیته ارتقای کیفیت پوهنتون می‌باشد.

مبانی حقوقی و اسناد مافوق

پالیسی حقوق، نمایندگی و مشارکت محصلان بر پایه احکام و فرامین عالیقدر امیرالمومنین حفظه الله و تعالی و رعاه و اصول، قوانین و مقررات نافذ امارت اسلامی افغانستان و در مطابقت با اسناد رسمی نهادهای تحصیلات عالی تدوین گردیده است. این پالیسی به‌عنوان بخشی از نظام اداره و مدیریت پوهنتون در پرتو قوانین و پالیسی‌های ملی که بر فعالیت‌های نهادهای تحصیلی حاکم‌اند، تطبیق می‌گردد.

تعاریف کلیدی

به‌منظور وضاحت مفاهیم و درک یکسان از مفاد این پالیسی، اصطلاحات مندرج در آن مطابق با تعاریف ذیل تفسیر می‌گردند:

۱- محصل

شخصی است که مطابق با قوانین و مقررات وزارت تحصیلات عالی در یکی از برنامه‌های رسمی و علمی پوهنتون شامل گردیده و به‌طور منظم در فعالیت‌های تدریسی، علمی، تحقیقی و فرهنگی اشتراک می‌نماید.

۲- نماینده محصلان

محصلی است که از سوی هم‌صنفان یا هم‌از سوی دیپارتمنت و پوهنځی به‌عنوان نماینده آنان برای مدت معین مسئول قرار می‌گیرد و وظیفه انتقال خواست‌ها، نظریات و مشکلات محصلان به مراجع ذی‌ربط پوهنتون را بر عهده دارد.

۳- کمیته محصلان

کمیته‌ی است مشکل از نمایندگان صنوف و پوهنځی‌ها به رهبری معاونیت امور محصلان که به‌هدف هماهنگی، نمایندگی و مشارکت مؤثر محصلان در امور پوهنتون ایجاد گردیده و مطابق با این پالیسی و طرزالعمل‌های مربوطه فعالیت می‌نماید.

- ۴- مشارکت محصلان
به معنای سهم‌گیری فعال و آگاهانه محصلان در امور علمی، فرهنگی، اجتماعی و ورزشی پوهنتون است که از طریق حضور در کمیته‌ها، ارائه نظریات، طرح پیشنهادها و اشتراک در قسمت بهبود تصمیم‌گیری‌های (با ارایه نظر در نیازسنجی‌ها و ارزیابی‌ها) رهبری نهاد علمی تحقق می‌یابد.
- ۵- حق
امتیاز یا صلاحیتی است که بر اساس احکام، فرامین، طرزالعمل‌ها و مقررات نظام اسلامی و پالیسی‌های پوهنتونی برای محصلان به رسمیت شناخته شده و رعایت آن از سوی نهادهای ذی‌ربط الزامی می‌باشد.
- ۶- مسئولیت
تعهد و مکلفیتی است که بر عهده محصلان در قبال رعایت قوانین، حفظ نظم، احترام به ارزش‌های اسلامی، دینی و پوهنتونی و همکاری در تحقق اهداف علمی و فرهنگی قرار دارد.
- ۷- حق طلبی (شکایت و پیگیری)
روندی است که طی آن محصل می‌تواند مشکلات، اعتراضات یا نقض حقوق خویش را از مجاری رسمی و قانونی مطرح و پیگیری نماید تا تصمیم عادلانه اتخاذ گردد.
- ۸- پالیسی
سند رسمی و راهنمای اجرایی است که چارچوب حقوقی، اصول و روش‌های عملی را برای تنظیم یک موضوع مشخص در سطح پوهنتون تعیین می‌نماید.
- ۹- نقض پالیسی
هر نوع عمل، ترک عمل یا رفتار برخلاف احکام و روح این پالیسی که منجر به تضییع حقوق، تضعیف مشارکت یا آسیب به نظم پوهنتون گردد.

فصل دوم: اصول اساسی پالیسی

مقدمه

اصول اساسی پالیسی، چارچوبی برای تضمین عدالت، شفافیت، مشارکت فعال محصلان و احترام به تنوع زبان، نژاد، فرهنگ و اجتماع در محیط پوهنتونی فراهم می‌آورد. رعایت این اصول موجب ارتقای کیفیت آموزش، تقویت اعتماد محصلان و ایجاد محیطی امن و منصفانه برای رشد علمی و اجتماعی آنان می‌شود.

۱- اصل عدالت و برابری

اصل عدالت و برابری به عنوان یکی از اساسی‌ترین اصول پالیسی حقوقی پوهنتون فراه، تضمین می‌کند که همه محصلان صرف نظر از قومیت، زبان یا وضعیت اقتصادی، به فرصت‌های برابر آموزشی و دسترسی عادلانه به منابع علمی و خدمات پوهنتونی دسترسی داشته باشند. این اصل بر مبنای احترام به کرامت انسانی بر اساس ارزش‌های اسلامی و رعایت حقوق برابر برای همه اعضای جامعه پوهنتون فراه شکل گرفته است و هر گونه تصمیم‌گیری یا اقدام اجرایی باید با رعایت انصاف و بدون تبعیض صورت گیرد. رعایت این اصل نه تنها موجب تقویت اعتماد محصلان به نظام تحصیلی می‌شود، بلکه محیطی امن و منصفانه برای رشد علمی و اجتماعی آن‌ها فراهم می‌آورد.

۲- اصل مشارکت فعال محصلان در بهبود تصمیم‌گیری‌ها (اشتراک در نظر سنجی‌ها و ارزیابی‌ها)

مشارکت فعال محصلان در بهبود پروسه تصمیم‌گیری پوهنتون، نقش محوری در توسعه پالیسی‌های پاسخگو و کارآمد ایفا می‌کند. این اصل تأکید دارد که محصلان باید به عنوان ذی‌نفعان اصلی سیستم تحصیلی، فرصت ابراز نظر، ارائه پیشنهاد و دخیل بودن در نظر سنجی‌ها و ارزیابی‌ها و نیاز سنجی‌ها و رایحه پیشنهاد در اصلاحات پالیسی را داشته باشند. مشارکت فعال موجب افزایش حس مسئولیت‌پذیری، تقویت سیستم تحصیلی و بهبود کیفیت تصمیم‌گیری‌ها می‌شود و نمایندگان محصلان در کمیته‌های مربوط به محصلان وظیفه دارند تا مشکلات سایر محصلان را به رهبری پوهنتون منتقل کنند.

۳- اصل ارایه شکایت و دریافت پاسخ عادلانه

محصلان حق دارند در صورت مواجهه با مشکلات تحصیلی، اداری یا رفتاری، شکایات خویش را مستند از طریق صندوق‌های شکایات پوهنچی‌ها و پوهنتون ثبت نمایند. این صندوق‌ها وسیله‌ای رسمی و مطمئن برای دریافت شکایات، پیشنهادات و نظریات محصلان بوده و محرمت هویت محصل در هنگام ارایه شکایت تضمین می‌گردد. شکایات جمع‌آوری شده توسط هیئت مسؤل صندوق‌های شکایات طبق طرزالعمل مصوب پوهنتون (میکانیزم رسیدگی به شکایات) بازگردیده و به گونه عادلانه بررسی می‌شود. هیئت بررسی کننده (کمیته دعوت و ارشاد، نظم و دسپلین و سمع شکایات) مکلف است در مدت معین به شکایات رسیدگی نموده، نتایج بررسی را به مراجع ذی‌ربط گزارش دهد و در صورت لزوم، اقدامات اصلاحی پیشنهاد نماید.

تطبيق این روند زمینه‌ی اعتماد، شفافیت، عدالت و پاسخ‌گویی را در محیط پوهنتون تقویت کرده و سبب افزایش رضایت و انگیزه محصلان می‌گردد.

۴- اصل شفافیت و پاسخگویی

شفافیت و پاسخگویی، اصولی هستند که تضمین می‌کنند تمامی تصمیمات و اقدامات پوهنتون در چارچوب احکام، فرامین، طرزالعمل‌ها و مقررات نظام اسلامی افغانستان صورت گیرد. این اصل بر ضرورت اطلاع‌رسانی به موقع درباره حقوق، مسئولیت‌ها، رویه‌های شکایات و روند اجرایی تأکید دارد و مدیریت پوهنتون و کمیته‌های محصلان را ملزم به پاسخگویی در قبال تصمیمات خود می‌کند. رعایت این اصل باعث ایجاد اعتماد، کاهش سوء تفاهم‌ها و ارتقای حاکمیت قانون در محیط آموزشی می‌شود.

۵- اصل احترام به تنوع فرهنگی و اجتماعی

پوهنتون محیطی چندفرهنگی و متنوع (با داشتن محصلان از تمام ولایات کشور) است که در آن تفاوت‌های فرهنگی، اجتماعی و زبانی اعضای جامعه پوهنتون باید محترم شمرده شود. احترام به تنوع، نه تنها ارزش‌های انسانی و اجتماعی را تقویت می‌کند، بلکه زمینه‌ساز هم‌زیستی مسالمت‌آمیز و تعامل سازنده بین محصلان از پیشینه‌های مختلف است. این اصل مستلزم آن است که برنامه‌ها، فعالیت‌ها و سیاست‌ها بازتاب‌دهنده ارزش‌های تنوع فرهنگی بوده و به همه گروه‌ها فرصت‌های برابر برای مشارکت و رشد علمی و فرهنگی در پوهنتون فراهم ارائه دهند.

فصل سوم: حقوق محصلان

مقدمه

حقوق محصلان چارچوب قانونی و اخلاقی استفاده از فرصت‌های تحصیلی، فرهنگی و اجتماعی را فراهم می‌آورد و تضمین‌کننده عدالت، شفافیت و مشارکت فعال در محیط پوهنتون است. رعایت این حقوق، امکان رشد علمی و اجتماعی محصلان و ارتقای کیفیت آموزش را فراهم می‌کند. فصل حاضر به تشریح حقوق اصلی محصلان، شامل دسترسی به آموزش با کیفیت، مشارکت در امور علمی و فرهنگی، حق نمایندگی از سایر محصلان، حق ارائه شکایت و دسترسی به اطلاعات تعلیمی می‌پردازد.

۱- حق دسترسی به آموزش با کیفیت

هر محصل حق دارد به آموزش با کیفیت و استانداردهای علمی و تحصیلی دسترسی داشته باشد. این حق شامل استفاده از منابع علمی، استادان مجرب، برنامه‌های آموزشی متنوع و محیطی امن و منظم برای یادگیری می‌شود. پوهنتون موظف است با رعایت عدالت و برابری، فرصت‌های برابر برای پیشرفت علمی همه محصلان فراهم کند و کیفیت آموزش را به طور مستمر ارتقاء دهد.

۲- حق مشارکت در امور علمی، فرهنگی و اجتماعی پوهنتون

محصلان حق دارند در فعالیت‌های علمی، فرهنگی، ورزشی و اجتماعی پوهنتون مشارکت فعال داشته باشند. این حق شامل شرکت در پروژه‌های تحقیقاتی، ورکشاپ‌های آموزشی، مسابقات علمی، برنامه‌های فرهنگی و فعالیت‌های اجتماعی، مشارکت در نظر سنجی‌ها، نیاز سنجی‌ها و ارزیابی‌ها می‌شود. مشارکت محصلان در این زمینه‌ها موجب تقویت توانمندی‌های فردی و اجتماعی آنان، ایجاد حس مسئولیت‌پذیری و توسعه محیط پوهنتونی پویا و نوآور می‌گردد.

۳- حق انتخاب و نمایندگی در کمیته‌ها

محصلان حق دارند نمایندگان خود را برای شرکت در کمیته‌ها محصلان معرفی نموده و در ساختارهای تصمیم‌گیری (ارزیابی‌ها و نظر سنجی‌ها) در پوهنتون ابراز نظر کنند. این حق تضمین می‌کند که دیدگاه‌ها، نیازها و پیشنهادات محصلان در تصمیم‌گیری‌های کلان پوهنتون مورد توجه قرار گیرد. مشارکت در کمیته‌های محصلان همچنین موجب پرورش مهارت‌های رهبری، توانمندی‌های مدیریتی و افزایش حس تعلق محصلان به جامعه پوهنتونی می‌شود.

۴- حق ارائه شکایت و درخواست رسمی

محصلان حق دارند در صورت مواجهه با نقض حقوق، بی‌عدالتی یا سوء مدیریت، شکایت رسمی ارائه کنند و پاسخ مناسب دریافت نمایند. پوهنتون فراه موظف است روند رسیدگی به شکایات را شفاف، سریع و عادلانه اجراء کند و تضمین کند که هیچ‌گونه بازخورد منفی یا تبعیضی علیه شاکی اعمال نگردد. این حق موجب افزایش اعتماد محصلان به سیستم تحصیلی و ارتقای پاسخگویی در پوهنتون می‌شود.

۵- حق دسترسی به معلومات و اسناد مرتبط با امور تعلیمی

محصلان حق دارند به اطلاعات و اسناد مربوط به وضعیت تحصیلی (پیشرفت تحصیلی، وضعیت نمرات سمستر وار، اسناد رسمی مربوط به دوره تحصیلی...)، برنامه‌های آموزشی، خدمات و تسهیلات (کتابخانه، لابراتوارها، کامپیوتر لب‌ها...)، مقررات و سایر امور تعلیمی دسترسی داشته باشند. دسترسی به این اطلاعات به محصلان امکان می‌دهد تصمیمات تحصیلی آگاهانه بگیرند، در فعالیت‌های پوهنتونی مشارکت کنند و از حقوق خود به طور کامل مطلع باشند. پوهنتون موظف است این اطلاعات را به صورت شفاف و شفافیت‌محور قابل دسترس در اختیار محصلان قرار دهد.

فصل چهارم: نمایندگی محصلان

مقدمه

نماینده‌گی محصلان یکی از ارکان اساسی پالیسی حقوقی است که امکان مشارکت مؤثر محصلان در تصمیم‌گیری‌های پوهنتون از قبیل ارزیابی‌های استادان، کارمندان، بخش اداری پوهنچی‌ها و پوهنتون، اشتراک در نیاز سنجی‌های نصاب، نیاز سنجی‌های آموزشی، نظر سنجی‌های ساخت پلان‌های استراتژیک و پلان‌های انکشافی و ارتقای شفافیت، پاسخگویی و عدالت را فراهم می‌آورد. این فصل به تشریح ساختار، صلاحیت‌ها، مکلفیت‌ها و روش‌های عملکرد نمایندگان محصلان می‌پردازد و چارچوبی روشن برای فعالیت‌های آنان در محیط پوهنتون ارائه می‌کند.

۱- ساختار نمایندگی

ساختار نمایندگی محصلان شامل کمیته مرکزی محصلان، کمیته مرکزی فرهنگی، کمیته مرکزی ورزشی، کمیته مرکزی سرسبزی کمیته‌های فرعی محصلان و کمیته‌های فرهنگی و ورزشی و سرسبزی پوهنچی‌ها است که هر یک وظایف و مسئولیت‌های مشخص دارند. کمیته عمومی محصلان به عنوان بخش اصلی نمایندگی، سیاست‌ها و خواسته‌های جمعی محصلان را جمع‌بندی و پیگیری می‌کند. کمیته‌ها نیز بر اساس موضوعات تخصصی، مانند فعالیت‌های علمی، فرهنگی یا رفاهی، مسئولیت هماهنگی و اجرایی‌سازی برنامه‌ها را بر عهده دارند. این ساختار به طوری طراحی شده است که امکان مشارکت گسترده محصلان و انعکاس دیدگاه‌های مختلف فراهم گردد.

۲- طرز تعیین نمایندگان

تعیین نمایندگان به صنوف محصلان باید بر اساس شایسته‌گی، شفافیت و با رعایت عدالت و برابری باشد. تعیین نمایندگان صنوف محصلان بر اساس شایسته‌گی، تعهد، صلاحیت اخلاقی و علمی آنان صورت می‌گیرد. روند تعیین باید شفاف، عادلانه و منطبق با مقررات پوهنتون و وزارت تحصیلات عالی باشد تا اطمینان حاصل شود که افراد مسئول توانایی لازم برای نمایندگی مؤثر از محصلان را دارا می‌باشند.

۳- صلاحیت‌ها و مکلفیت‌های نمایندگان محصلان

نمایندگان محصلان مسئول پیگیری حقوق و خواسته‌های محصلان، ارائه مشکلات و پیشنهادات به پوهنتون و مشارکت فعال در بهبود تصمیم‌گیری‌ها هستند. آن‌ها باید با رعایت اصول اخلاقی، صداقت، پاسخ‌گویی و عدالت، نمایندگی منافع جمعی را بر عهده بگیرند و در انجام وظایف خود از منافع شخصی فاصله داشته باشند. همچنین، نمایندگان موظف‌اند محصلان را از تصمیمات، رویدادها و برنامه‌های پوهنتون مطلع کنند و زمینه مشارکت آنان را فراهم آورند.

۴- ارتباط نمایندگان محصلان با مسئولین پوهنتون

نمایندگان محصلان موظف‌اند مسیر مستمر و سازنده برای ارتباط با مسئولین پوهنتون ایجاد کنند تا نظریات، پیشنهادات و شکایات محصلان به صورت مؤثر منتقل شود. این ارتباط باید مبتنی بر احترام متقابل، شفافیت و پاسخ‌گویی باشد و از طریق جلسات رسمی، مکاتبات و گزارش‌دهی منظم انجام گیرد. تعامل سازنده نمایندگان با مدیریت موجب بهبود کیفیت تصمیم‌گیری‌ها و ارتقای رضایت محصلان می‌گردد.

۵- طرز عملکرد در جلسات و بهبود تصمیم گیری ها

نمایندگان محصلان باید در برخی جلسات، کمیته های مربوطه با رعایت نظم، احترام به نظریات دیگران و بر اساس مقررات و طرز العمل های پوهنتون فراه و وزارت تحصیلات عالی فعالیت نمایند. تصمیم گیری ها باید بر اساس مشورت، تحلیل دقیق و اولویت منافع جمعی اتخاذ شود. ثبت مستندات، پیگیری مصوبات و اطلاع رسانی به محصلان از جمله وظایف مهم نمایندگان در روند تصمیم گیری است تا شفافیت و پاسخگویی حفظ گردد.

فصل پنجم: مشارکت محصلان در امور پوهنتون

مقدمه

سهم‌گیری محصلان در امور علمی، فرهنگی، ورزشی و سرسبزی پوهنتون، نقش مهمی در ایجاد محیط آموزشی فعال و پاسخ‌گو دارد. این مشارکت به محصلان امکان می‌دهد در پروسه بهبود تصمیم‌گیری، فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی و توسعه محیط پوهنتون نقش مؤثر داشته باشند. فصل حاضر چارچوب حقوق، مسئولیت‌ها و زمینه‌های مشارکت محصلان را تشریح می‌کند تا آن‌ها بتوانند با فعالیت‌های مثبت و مسئولانه، کیفیت آموزش و علمی پوهنتون را ارتقاء دهند.

۱- مشارکت در بهبود تصمیم‌گیری‌های تعلیمی و انکشافی

محصلان حق دارند در بهبود تصمیم‌گیری‌های مرتبط با برنامه‌های آموزشی، انکشاف رشته‌ها و پروژه‌های علمی پوهنتون، مشارکت فعال داشته باشند. این مشارکت شامل ارائه پیشنهادات از طریق نظر سنجی‌ها، ارزیابی‌ها، نیازسنجی‌ها، شرکت در برخی جلسات مشورتی و همکاری در پروسه‌های برنامه‌ریزی آموزشی است. مشارکت محصلان در این حوزه باعث افزایش کارایی تصمیمات، ارتقای کیفیت تحصیلی و ایجاد حس مسئولیت‌پذیری در آنان می‌شود.

۲- مشارکت در فعالیت‌های فرهنگی، تحقیقی و اجتماعی

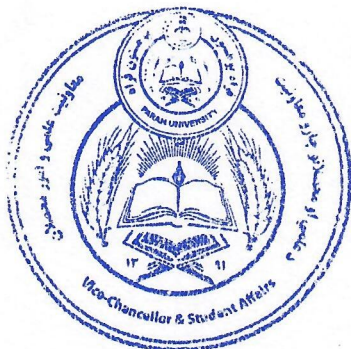
محصلان موظف‌اند در فعالیت‌های فرهنگی، تحقیقاتی و اجتماعی که از طرف پوهنتون برای آنها برگزار می‌شود شرکت کنند و فرصت‌های یادگیری خارج از صنف را نیز فعالانه دنبال نمایند. مشارکت در این فعالیت‌ها موجب تقویت مهارت‌های اجتماعی، همکاری تیمی و ابتکار محصلان شده و فضایی پویا و انگیزشی در پوهنتون ایجاد می‌کند. این امر همچنین به توسعه هویت جمعی و حس تعلق محصلان به محیط پوهنتون کمک می‌کند.

۳- مشارکت در حفظ نظم، انضباط و ارزش‌های آکادمیک

محصلان در حفظ نظم، انضباط و رعایت ارزش‌های اسلامی و آکادمیک پوهنتون فراه نقش دارند. رعایت مقررات، اخلاق، احترام به حقوق دیگران و پایبندی به استانداردهای تدریسی و علمی، بخشی از مسئولیت‌های آنان در محیط پوهنتون است. مشارکت فعال در این زمینه‌ها موجب ایجاد محیط تحصیلی سالم، ارتقای کیفیت یادگیری و تقویت اعتماد میان محصلان و پوهنتون می‌شود.

۴- تشویق و حمایت از ابتکارات محصلان

پوهنتون فراه موظف است محیطی فراهم کند تا ابتکارات و نوآوری‌های محصلان تشویق و حمایت شوند. این شامل ارائه فرصت‌های تحقیقاتی، پروژه‌های فرهنگی و اجتماعی و ایجاد فضای مناسب برای اجرای ایده‌های نو و نوآوری است. حمایت از ابتکارات محصلان باعث پرورش توانمندی‌های فردی، ارتقای مهارت‌های حل مسئله و ایجاد حس انگیزه و مشارکت فعال در توسعه پوهنتون می‌شود.

فصل ششم: طرز العمل شکایات و رسیدگی به آن

مقدمه

طرز العمل مؤثر برای رسیدگی به شکایات محصلان، یکی از الزامات اصلی پالیسی حقوقی است که تضمین کننده شفافیت، پاسخگویی و رعایت عدالت در پوهنتون فراه می باشد. این فصل چارچوب اصول، مراحل، نهادهای مسئول و حقوق محصلان در پروسه شکایت را تشریح می کند تا اطمینان حاصل شود که هر شکایت به صورت منصفانه، شفاف و مؤثر رسیدگی می شود.

۱- اصول کلی رسیدگی به شکایات

رسیدگی به شکایات در پوهنتون فراه بر اساس اصول عدالت، بی طرفی، محرمانگی و شفافیت انجام می شود. تمامی مراحل بررسی شکایت عادلانه و بدون تبعیض می باشد و حقوق همه طرفین رعایت می گردد. هدف از این اصول، تقویت اعتماد محصلان به سیستم تحصیلی، ارتقای پاسخگویی نهادهای پوهنتون و تضمین حل مشکلات به شکل سازنده و قانونی است.

۲- مراحل ارائه و بررسی شکایات

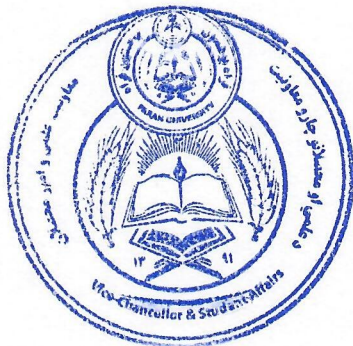
روند شکایات شامل ارائه شکایت توسط محصل، ثبت رسمی آن از طریق صندوق های شکایات یا درخواست رسمی به کمیته اصلی و کمیته های فرعی دعوت و ارشاد، نظم و دسپلین و سمع شکایات، بررسی دقیق توسط نهادهای مسئول، اعلام نتیجه اولیه و ارائه پاسخ مستدل به شاکی است. در هر مرحله، محصل حق دارد مستندات و دلایل خود را ارائه کند و از روند رسیدگی مطلع باشد. این مراحل باید به طوری طراحی شوند که هم سرعت رسیدگی و هم دقت در تحلیل شکایات حفظ گردد.

۳- نهادهای مسئول

رسیدگی به شکایات محصلان بر عهده نهادهای مشخصی توسط کمیته های مسئول (دعوت و ارشاد، نظم و دسپلین و سمع شکایات و در امورات امتحانات کمیته های امتحانات فرعی و مرکزی) است. هر کمیته وظایف و حوزه صلاحیت مشخصی دارد:

۴- حق تجدید نظر و پاسخ دهی

محصلان حق دارند در صورت نارضایتی از نتیجه بررسی شکایت، درخواست تجدید نظر کنند. این حق شامل ارائه دلایل جدید، ارائه مستندات تکمیلی و درخواست رسیدگی مجدد در سطح بالاتر است. نهادهای مسئول موظف اند پاسخ مستدل و شفاف به درخواست تجدید نظر ارائه دهند و روند پاسخ دهی باید عادلانه و بدون تأخیر انجام شود.

فصل هفتم: نظارت، ارزیابی و بازنگری پالیسی

مقدمه

نظارت، ارزیابی و بازنگری پالیسی از اصول اساسی تضمین اثربخشی، کارایی و انطباق با تغییرات محیطی و نیازهای محصلان است. این جریان‌ها به پوهنتون امکان می‌دهد تا میزان تحقق اهداف پالیسی، عملکرد نهادهای مسئول و رضایت محصلان را به صورت مستمر بررسی کرده و در صورت نیاز اصلاحات لازم را انجام دهد.

۱- مسئولیت نظارت بر تطبیق پالیسی

نظارت بر اجرای پالیسی بر عهده ریاست پوهنتون، معاونیت امور محصلان و کمیته ارتقای کیفیت، کمیته دعوت و ارشاد، نظم و بسپلین و سمع شکایات با درخواست رسمی از شورای علمی مرتبط است. این بخش‌ها موظف‌اند اطمینان حاصل کنند که تمامی بخش‌ها و افراد مسئول، اصول و رویه‌های پالیسی را رعایت می‌کنند. نظارت منظم و مستمر، تضمین‌کننده اجرای عدالت، شفافیت و پاسخگویی در محیط پوهنتون است.

۲- طرزالعمل ارزیابی و جمع‌آوری بازخورد

ارزیابی پالیسی شامل جمع‌آوری دیتا، تحلیل عملکرد و بررسی نظریات و بازخورد محصلان و کارکنان پوهنتون است. ابزارهای ارزیابی می‌توانند شامل پرسش‌نامه‌ها، مصاحبه‌ها، جلسات مشورتی و گزارش‌های دوره‌ای باشند. این طرزالعمل به شناسایی نقاط قوت، ضعف و نیازهای بهبود کمک می‌کند و زمینه تصمیم‌گیری آگاهانه برای اصلاح پالیسی را فراهم می‌آورد.

۳- بازنگری و اصلاحات دوره‌ای پالیسی

بازنگری پالیسی باید به صورت دوره‌ای و مطابق با تغییرات قانونی که از سوی امارت اسلامی افغانستان در سیستم تحصیلی و اجتماعی انجام شود. اصلاحات مبتنی بر یافته‌های ارزیابی و بازخورد محصلان طراحی می‌شوند تا پالیسی همیشه به‌روز، کارآمد و پاسخگو باقی بماند. این پروسه باعث تقویت اعتماد محصلان و تضمین استمرار کیفیت در محیط پوهنتون می‌شود.

۴- صلاحیت بازنگری پالیسی

صلاحیت بازنگری پالیسی بر عهده ریاست پوهنتون، معاونیت امور محصلان و کمیته ارتقای کیفیت، با درخواست رسمی از شورای علمی است.

۵- گزارش‌دهی به مقامات مربوطه

نتایج نظارت، ارزیابی و بازنگری باید به مقامات عالی پوهنتون و نهادهای ذی‌ربط گزارش شود. گزارش‌دهی منظم موجب شفافیت، افزایش پاسخ‌گویی و تسهیل اتخاذ تصمیمات مدیریتی و سیاست‌گذاری صحیح می‌گردد. این گزارش‌ها باید شامل تحلیل عملکرد، پیشنهادات اصلاحی و برنامه‌های عملی برای بهبود اجرا باشند.

فصل هشتم: رعایت ارزش‌ها، اصول و شعائر اسلامی در محیط پوهنتون

مقدمه

دین مقدس اسلام، اساس و بنیان سیستم حقوقی، اخلاقی، تحصیلی، اصلاحی، فرهنگی و اجتماعی جامعه اسلامی را تشکیل می‌دهد. پوهنتون فراه به عنوان نهاد علمی و تربیتی در چارچوب نظام اسلامی، امارت اسلامی افغانستان، خود را متعهد می‌داند که تمامی فعالیت‌های علمی، اداری و اجتماعی را مطابق با احکام شریعت اسلامی و فرامین عالیقدر امیرالمؤمنین (حفظه الله تعالی و رعاه) تنظیم و تطبیق نماید.

رعایت ارزش‌ها و شعائر اسلامی نه تنها نشانه ایمان و تقوا، بلکه ضامن حفظ عزت، وحدت و اخلاق اسلامی در محیط پوهنتون است.

اصل احترام و تعظیم شعائر اسلامی

تمامی اعضای جامعه پوهنتون (استادان، کارمندان و محصلان) مکلف‌اند در رفتار، گفتار، پوشش و روابط اجتماعی خود حرمت شعائر اسلامی را حفظ نموده و از هر نوع عمل یا گفتار مخالف با ارزش‌های دینی خودداری نمایند.

از جمله شعائر و نشانه‌های دین مبارک اسلام که رعایت و تعظیم آن‌ها بر مسلمانان لازم است، موارد ذیل شامل می‌گردد:

۱. کلمه طیبه: «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ»؛
۲. اقامه نمازهای پنج‌گانه به جماعت؛
۳. ادای زکات و کمک به نیازمندان؛
۴. روزه‌داری در ماه مبارک رمضان؛
۵. ادای فریضه حج برای مستطیعان؛
۶. اذان و اقامه به عنوان شعارهای اسلامی؛
۷. جهاد فی سبیل الله؛
۸. برگزاری نماز و خطبه جمعه؛
۹. قربانی در ایام معینه؛
۱۰. نکاح بر اساس سنت نبوی؛
۱۱. تجلیل از اعیاد اسلامی چون عید الفطر و عید الاضحی؛
۱۲. تلاوت قرآن کریم و ترویج فرهنگ قرآنی؛
۱۳. سلام کردن و گفتن «السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته»؛
۱۴. آباد نگاه داشتن مساجد و اقامه جماعت؛
۱۵. امر به معروف و نهی از منکر؛
۱۶. رعایت حجاب، عفت و پاکدامنی؛
۱۷. برگزاری مراسم شرعی جنازه، غسل، کفن و دفن؛

۱۸. پرهیز از گناهان کبائر، صفات و خودداری از هر نوع بی‌احترامی یا استخفاف نسبت به شعائر دینی.

۱۹. صداقت و راستگویی

راستگویی از اساسی‌ترین ارزش‌های اخلاقی اسلام است. «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ» (سوره توبه، آیه ۱۱۹) ترجمه: ای کسانی که ایمان آورده‌اید! از خدا پروا کنید و با راستگویان باشید.

۲۰. عدالت و انصاف در گفتار و کردار

اسلام عدالت را اساس قوام جامعه می‌داند. «إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ...» (سوره نحل، آیه ۹۰) ترجمه: خداوند به عدالت و نیکوکاری فرمان می‌دهد.

۲۱. احسان و نیکی به والدین

احترام و احسان به والدین از بزرگ‌ترین واجبات دینی است. «وَقَضَىٰ رَبِّيَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا» (سوره اسراء، آیه ۲۳)

۲۲. صبر و استقامت در مشکلات

صبر از صفات بندگان خاص خداست. «إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ» (سوره بقره، آیه ۱۵۳)

۲۳. شکرگزاری و سپاس از نعمت‌های الهی

شکر، نشانه ایمان و شناخت نعمت‌هاست. «لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ» (سوره ابراهیم، آیه ۷)

۲۴. وفای به عهد و امانت‌داری

اسلام وفای به پیمان را از صفات مؤمنان می‌داند. «وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا» (سوره اسراء، آیه ۳۴)

۲۵. توکل بر خداوند در امور زندگی

توکل، نشانه اعتماد به قدرت و اراده الهی است. «وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ» (سوره طلاق، آیه ۳)

۲۶. عفو و گذشت نسبت به دیگران

بخشیدن دیگران از اخلاق برتر اسلامی است. «فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا أَلَا تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ» (سوره نور، آیه ۲۲)

۲۷. تواضع و فروتنی در برابر مردم

اسلام تکبر و غرور را نکوهش کرده است. «وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا» (سوره لقمان، آیه ۱۸)

۲۸. رعایت حقوق همسایه

همسایه‌داری از نشانه‌های ایمان کامل است. «وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ...» (سوره نساء، آیه ۳۶)

۹. حفظ امانت و بیت‌المال

خوردن مال مردم یا بیت‌المال از گناهان بزرگ است. «إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا» (سوره نساء، آیه ۵۸)

۳۰. صدقه و انفاق در راه خدا

انفاق سبب پاک‌ی مال و دل می‌گردد. «الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً...» (سوره بقره، آیه ۲۷۴)

۳۱. پرهیز از غیبت و بدگویی

غیبت از نظر قرآن همچون خوردن گوشت مرده است. «وَلَا يَغْتَابَ بَعْضُكُم بَعْضًا...» (سوره حجرات، آیه ۱۲)

۳۲. وحدت و برادری میان مسلمانان

قرآن مسلمانان را به برادری، اتحاد و همبستگی دعوت کرده است. «إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ...» (سوره حجرات، آیه ۱۰)

۳۳. رعایت عدالت و کرامت انسان

همه انسان‌ها نزد خداوند برابرند مگر به تقوا. «إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ» (سوره حجرات، آیه ۱۳)

۳۴. پرهیز از اسراف و تبذیر

اعتدال در مصرف از صفات بندگان صالح است. (إِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ) (سوره اسراء، آیه ۲۷)

۳۵. احترام به محیط زیست و طبیعت

خداوند انسان را خلیفه بر زمین قرار داده تا آن را آباد کند. (هُوَ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا) (سوره هود، آیه ۶۱)

۳۶. احسان و نیکی به دیگران

(وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ) (البقرة: ۱۹۵) نیکی به مردم و انجام کارهای خیر از نشانه‌های ایمان راستین است. امانت داری
«إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا»

(النساء: ۵۸)

۳۷. توکل بر خداوند

(وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ) (الطلاق: ۳) اعتماد کامل به خداوند در همه امور، از نشانه‌های ایمان قوی و تسلیم در برابر اراده الهی است.

۳۸. احترام به والدین

(وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا) (الإسراء: ۲۳). احسان به والدین پس از عبادت خداوند ذکر شده که نشان دهنده جایگاه بلند آنان در اسلام است.

۳۹. خدمت به خلق و تعاون

(وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ) (المائدة: ۲) اسلام همکاری در کارهای نیک و کمک به بندگان خدا را از شعائر بزرگ دینی می‌داند.

۴۰. انصاف و میانه‌روی

(وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا) (البقرة: ۱۴۳) امت اسلامی باید میانه‌رو باشد؛ نه افراط و نه تفریط.

۴۱. حسن خلق و نرم‌خویی

پیامبر ﷺ فرمودند: (إِنَّمَا بُعِثْتُ لِأَتَمِّمَ مَكَارِمَ الْأَخْلَاقِ) (رواه البخاری) اخلاق نیک از بزرگ‌ترین شعائر اسلام است و معیار ایمان و تقوا محسوب می‌شود.

۴۲. عفو و بخشش

(فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ) (الشوری: ۴۰) اسلام مؤمن را به گذشت از خطای دیگران و اصلاح روابط دعوت می‌کند.

۴۳. حرمت خون و مال مسلمان

پیامبر ﷺ فرمودند: (كُلُّ الْمَسْلَمِ عَلَى الْمَسْلَمِ حَرَامٌ: دَمُهُ وَمَالُهُ وَعَرْضُهُ) (رواه مسلم) حفظ جان، مال و آبروی مسلمان از مقدس‌ترین ارزش‌ها در اسلام است.

۴۴. محبت و اخوت اسلامی

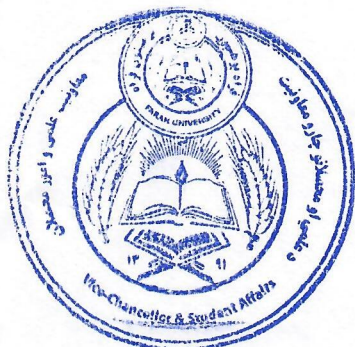
(إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ) (الحجرات: ۱۰) اسلام بر محبت، همبستگی و وحدت میان مسلمانان تأکید دارد.

۴۵. نظافت و طهارت

(إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ) (البقرة: ۲۲۲) پاکی ظاهری و باطنی از نشانه‌های ایمان است.

۴۶. تحصیل علم

(قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ) (الزمر: ۹) طلب علم در اسلام فریضه است و علم کلید هدایت و عزت امت اسلامی دانسته شده است.

۴۷. برپایی عدالت اقتصادی و تجارت حلال

(يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ...) (النساء: ۲۹) اسلام تجارت سالم و عادلانه را تشویق می‌کند و ربا، فریب و ظلم را منع کرده است.

۴۸. رعایت اخلاق و آداب اسلامی در تعاملات پوهنتون

رفتار متقابل اعضای پوهنتون باید بر مبنای صداقت، احترام، عفت، مسئولیت‌پذیری و تعاون اسلامی استوار باشد. روابط میان محصلان و استادان و سطوح مختلف اداری باید در چارچوب قوانین شرعی و ارزش‌های اخلاقی جامعه تنظیم گردد، تا محیطی سالم، محترمانه و متوازن ایجاد شود.

تعهد پوهنتون در ترویج ارزش‌های اسلامی

پوهنتون فراه متعهد است تا از طریق نصاب تحصیلی، فعالیت‌های فرهنگی، خطبه‌ها، جلسات دینی و برنامه‌های اصلاحی و آگاهی‌دهی، روحیه دینی، تقوای فردی و تعظیم شعائر اسلامی را در میان محصلان، کارمندان و استادان تقویت نماید. اداره پوهنتون فراه در همکاری با آمریت دعوت و ارشاد، معاونیت امور محصلان، کمیته‌های دعوت و ارشاد، نظم و دسپلین و سمع شکایات و فرهنگی مؤظف اند تا نظارت منظم بر رعایت ارزش‌ها و شعائر اسلامی را در تمامی ساحات پوهنتون تأمین کند.

هماهنگی پالیسی‌های پوهنتون با اصول و ارزش‌های اسلامی

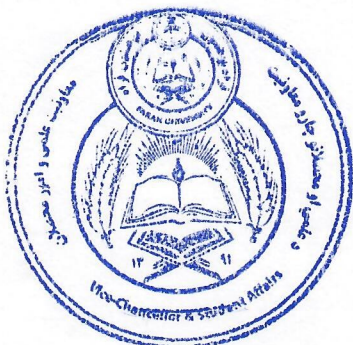
تمام مقررات، لوایح و پالیسی‌های پوهنتون فراه باید با احکام و ارزش‌های دین مقدس اسلام مطابقت داشته باشد. هیچ تصمیم، فعالیت یا برنامه‌ای نباید مغایر با شریعت اسلامی و فرهنگ اصیل جامعه مسلمان افغانستان باشد. رعایت این اصل در تمام مراحل تصمیم‌گیری الزامی است.

نظارت بر تطبیق ارزش‌های اسلامی

ریاست پوهنتون از طریق معاونیت‌ها، کمیته دعوت و ارشاد، نظم و دسپلین و سمع شکایات، فرهنگی و پوهنچی‌ها مؤظف اند بر رعایت ارزش‌ها و اصول اسلامی نظارت کامل نمایند. این نهادها باید با همکاری محصلان، کارمندان و استادان، برنامه‌های آگاهی‌دهی، مشورتی و اصلاحی را به‌طور دوام‌دار تطبیق کند تا فضای علمی و اخلاقی پوهنتون همواره در مسیر صحیح دینی، اصلاحی و فرهنگ اسلامی حفظ گردد.

آگاهی و پیشگیری

مسئولین پوهنتون مؤظف اند از طریق آموزش‌های دینی، سمینارها، درس‌های اصلاحی، اخلاقی و فعالیت‌های اجتماعی، جلسات توجیهی و اطلاع‌رسانی، محصلان و کارکنان را نسبت به اهمیت رعایت شعائر اسلامی آگاه سازد و فرهنگ تقوا و احترام به ارزش‌های دینی را نهادینه نماید که ضمن ارتقای بینش اسلامی، حس تعهد، صداقت و مسئولیت اجتماعی را در میان محصلان تقویت کند.

فصل نهم

احکام نهایی

مقدمه

احکام نهایی پالیسی، چارچوب اجرایی و قانونی نهایی سند را مشخص می‌کند و راهنمای عملی برای تطبیق، تفسیر و دسترسی به پالیسی فراهم می‌آورد. این فصل تضمین می‌کند که تمامی محصلان، نمایندگان و نهادهای پوهنتون از نحوه اجرای پالیسی و مراجع قانونی مرتبط مطلع باشند.

۱- تاریخ تطبیق پالیسی

بعد از تأیید شورای علمی پوهنتون، پالیسی متذکره قابل تطبیق خواهد بود و تمامی واحدها و افراد موظف‌اند از این تاریخ به مفاد و رویه‌های آن پایبند باشند. تاریخ اجرای پالیسی به‌عنوان مبنای الزامات قانونی و اجرایی تلقی شده و هر نوع اقدام پیش از این تاریخ مطابق مقررات و پالیسی‌های قبلی عمل خواهد شد.

۲- مراجع معتبر برای تفسیر مواد پالیسی

تفسیر مواد و مفاد پالیسی بر عهده نهادهای قانونی و مقامات ذی‌صلاح پوهنتون از جمله معاونیت علمی و امور محصلان و کمیته ارتقای کیفیت است. این مراجع موظف‌اند هر نوع ابهام یا اختلاف در تفسیر را با رعایت اصول عدالت، شفافیت و رعایت قوانین تحصیلات عالی حل و فصل کنند.

۳- نسخ و جایگزینی پالیسی‌های قبلی

پالیسی حاضر در صورت وجود هر نوع پالیسی مشابه یا پیشین، آن‌ها را نسخ و جایگزین می‌کند. این اقدام به منظور همسان‌سازی مقررات، ارتقای شفافیت و تضمین یکسانی اجرای حقوق و مسئولیت‌ها در محیط پوهنتون انجام می‌شود.

۴- نشر و دسترسی عمومی در وبسایت پوهنتون

پالیسی باید در وبسایت رسمی پوهنتون منتشر و در دسترس عموم محصلان، کارکنان و سایر ذی‌نفعان قرار گیرد. دسترسی عمومی به پالیسی موجب ارتقای شفافیت، افزایش آگاهی محصلان از حقوق و مسئولیت‌های خود و تسهیل نظارت و ارزیابی اجرای پالیسی می‌شود.

تصویب این پالیسی در جلسه شماره (۷) مؤرخ (۱۴۰۴/۷/۳۰ هجری شمسی مطابق به ۱۴۴۷/۴/۳۰ هجری قمری) کمیته ارتقای کیفیت پوهنتون فراه و در جلسه شماره (۱۱) مؤرخ (۱۴۴۷/۷/۲۹) شورای علمی پوهنتون فراه تأیید گردیده است.

